

OSOBNOSĆ (22) *sb f*

Wszystkie o jasne.

sg N osobność (2). ◇ G osobności (9). ◇ D osobności (1). ◇ A osobność (1). ◇ L osobności (9).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Wyjątkowość, niezwykłość, coś, co zwraca uwagę (6)* : á iákoś ná początku łam ieden tę grę ofobną názwał/ ták mnimam/ że fie o to łtárác będziełz/ iákobyłmy y my wzyfczy tę ofobność w niey poználi *Górndworz H4*.

osobność czyja [w tym: pron poss (2), G pron (1)] (3): A też rozmáyte krolewny zbieżą fie dziwowác ofobności twoiey *RejPs 68; Górndworz A2v*; gdy mu Grob przedziwny wielgości y śliczności zbudowálá/ ktory dla łwey ofobności/ miedzy śiedmią dżiwow/ ktore łą ná świecie iełt poczytány. *WysKaz*)?(2).

Wyrażenia przyimkowe: »w osobności« (1): á gdy fię mył do wiela łpraw rozrywa/ do żadney w ofobności potężna niebywa *SkarŻyw 213*.

»z osobności« (1): My krzełciani iełtełmy w iego kołciele/ z ofobności łarki iego *OpecŻyw 58*.

2. *Odosobnienie (10)* : Patrz tu okie^m ferdeczny^m/ iako fie tam na oné górze korzy przed oytcem łwym niebielkim/ iako łfuká ofobności *OpecŻyw 53v*.

osobność czyja (1): [*Młodość do Karności*] Nie bądź kátem nádemną nie trał myłli moiey/ Ná [!] chcę ná twey przełtawác ofobności łwoiey *BielKom E3*.

Zwrot: »w osobności schodzić się« = *współżyć płciowo (1)*: Malzoⁿkom z łobą w ofobności dobrze zchodiz fie, bo tak łlod za fortuną może richlo być *FalZioł V 53*.

Szereg: »pokoj a osobność« (1): A ná ono fię wieczne więzienie chęłliwie dla Pána Chryłtuła podálá/ prágnać też łobie y onego pokoiu á ofobności *SkarŻyw 14*.

Wyrażenia przyimkowe: »na osobności« (1): Separatim idem, Ná ofobnoócy. *Mqcz 280d*.

»w osobności« = *extra ordmem, extra turbam, particulariter, particulatim, privatim, proprie, secreto ab aliis, seorsum, separatim, singillatim, singulatim, specialiter, speciatim, viritim Cn (6)*: Chodziły kthemu dzieci [*na wesela*] [...]/ áby łyłzeli ludzkie rozmowy/ á łtąd fie vczyli obyczáiw [...]/ áby w ofobności obyczáiom łzpátnym nie wykli. *BielKron 272v, 9; SkarŻyw 337; LatHar 564. Cf Zwrot*.

~ *Szeregi*: »tak przed okwitością ludzi jako i w osobności« (1): Biełgość w práwiech ták przed oquitością ludzi/ iáko y w ofobności pożyteczna iełt *KwiatKsiąż 14v*.

[»i w połpolitości, i w osobności«: AVgułtin ná wielu mieyłcách/ y w połpolitołci/ y w ofobności/ toż czynił *HerbOdpow Rr2v*.] ~

3. *Własność osobista, prywatna; prawa dotyczące tej własności (4)* :

W przeciwstawieniu: »osobność ... połpolitość« (4): Té tedy wzytkié y koždé z ofobná rzeczy w cáłości y części chcemy áby miały moc Práwá wiecznego y mocy wiekuiltey: ták żeby połpolitość ofobności/ áni ofobność połpolitości w rzeczách wysłzey opilánych niemogłá derogowác. *SarnStat 1042, 1040 [2 r.]*.

4. *Gatunek, rodzaj, typ (2)* : Miętka kamienna/ álbo polna miętka [...] iełt troiakiey ofobności/ iedna iełt wwoni łwoiey j wlıłciu podobna poleiowi/ [...] wtora ofoba miętki tey kamienny zowá iá białá lebiotka/ á trzecia iełth napodobnołć miętki polney *FalZioł I 23d*; iełt lekarzłtwo dołtatecznie

rozpędzającą [!] wilkości, á to dwoiakiem obyczaiem, ciepłej albo zimney á cierpniącey y grubey ołobności *FalZioł* V 96.

Synonimy: 1. *dziwność*; 3. *prywatą*; 4. *rodzaj*.

Cf **OSOBLIWOŚĆ**, **OSOBNIA**, **OSOBNOC**

JB